

9002 Варна, бул. „Княз Борис I“ 77
тел. 052 643 360 · факс 052 643 365 ·
www.ue-varna.bg

77, Knyaz Boris I Blvd., 9002 Varna, Bulgaria
Phone +359 52 643 360 · Fax +359 52 643 365 ·
www.ue-varna.bg

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“ в ПН 3.8.
„Икономика“, докторска програма „Икономика и управление (туризъм)“, по
процедура, обявена от СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

Рецензент: доц. д-р Георгина Георгиева Луканова

Рецензията е изготвена на основание Заповед 586 на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов от 04.07.2025 г. за включване в състава на Научно жури и решение на заседание на Научно жури от 08.07.2025 г. за изготвяне на рецензия. Рецензията е изготвена съобразно стандартна за СА „Д. А. Ценов“ – Свищов структура за изготвяне на рецензия за придобиване на ОНС „доктор“.

Автор на дисертационния труд: Василена Щерева Кръстанова

Тема на дисертационния труд: Възможности за ефективно управление на хотелиерския бизнес в условията на криза

Научен ръководител: доц. д-р Любка Минчева Илиева

I. Общо представяне на дисертационния труд

Общото представяне на дисертационния труд предполага открояването на следните по-важни моменти:

- Количествените характеристики на дисертационния труд отговарят на изискванията към разработки от този род – общият обем е 201 страници, които са

разпределени между отделните компоненти както следва: въведение (5 стр.), изложение в три глави (гл. I – 60 стр., гл. II, гл. – 67 стр., гл. III – 39 стр., общо 166 стр.), заключение (3 стр.), списък с използваните източници (10 стр.) и 12 страници приложения.

- Библиографският апарат включва 127 източника, от които 75 са на кирилица (български и руски език), 52 на латиница (английски ез.) Количествената и качествената структура на използваните източници показва, че докторантката добре познава българската и чуждестранната литературата по изследваната тематика. Преобладават съвременни източници (близо 85% от източниците са след 2000 г.), подходящо подбрани и правилно интерпретирани. Налице са някои неточности при библиографското цитиране като непълно цитиране на заглавието(източник 84), посочване на един и същ източник два пъти (91 и 92, 94 и 96, 95 и 97)

- Илюстративният материал в изложението е представен от 6 таблици и 16 фигури. Към дисертацията има и 5 приложения.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд на Василена Кръстанова носи белезите на завършено, задълбочено проучване, посветено на интересна и актуална тематика, чиято значимост и актуалност са обосновани аргументирано във въведението на дисертацията. Структурата и съдържанието на научната разработка съответстват на поставената цел и изследователските задачи, които са ясно и точно конкретизирани във въведението. Обектът и предметът на изследването са дефинирани коректно, съобразно формулираната тема. За реализиране на целта са определени пет изследователски задачи. Подходящо е изведена изследователската теза, която предопределя същността и насоката на научното изследване и ясно представя позицията на докторантката по изследваната проблематика. Не са формулирани работни хипотези за доказване на изследователската теза. За постигане целта на изследването и изпълнение на произтичащите от нея задачи са подбрани подходящи и

приложими изследователски методи. По отношение на тяхното открояване биха могли да бъдат направени малки уточнения. Така например, ликертовата скала не е самостоятелен научноизследователски метод, а инструмент за измерване, използван в рамките на количествени изследвания. Коректно са посочени ограниченията на изследването.

Докторант Кръстанова добре познава съвременната специализирана литература по изследваната тема, което проличава от удачното систематизиране и интерпретиране на научни концепции и постановки. Същевременно умее да изразява собственото си отношение, чрез представяне на подходящи изводи и обобщения. Положително впечатление прави извеждането на изводи в края на всяка глава на изложението.

Дисертационният труд е с обем, който адекватно кореспондира със степента на задълбоченост, която предполага едно дисертационно изследване. Представените в дисертационния труд таблици и фигури подходящо визуализират информацията и в текста. Стилът на изложението е ясен и научно издържан, но на места са допуснати морфологични грешки (например неправилно членуване). Не се забелязват съществени повторения и логически противоречия. Налице е лек дисбаланс в големината на отделните части на изложението, като първа и втора глава са с приблизително сходен обем, но трета глава е с около 38% по-кратка от предходните две.

При разработването на дисертационния труд са спазени правилата на научната етика, не са констатирани индикации за некоректно цитиране, плагиатство или други нарушения.

Авторефератът е изготвен в съответствие с изискванията и отразява адекватно представения за рецензиране труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Представената справка за приносите на дисертационния труд съдържа пет приноси момента, които отразяват реално извършената от докторантката научно-приложна работа:

- От теоретичен характер – обогатяване на теоретичните постановки за управление на хотелиерския бизнес в условията на криза.

- От методологичен характер – разработен концептуален модел за управление на хотелиерските предприятия в условията на криза.

- От приложен характер – изследване и оценяване на ефективността на управленските решения в условията на криза в изследваните обекти и изведени препоръки.

След анализа на дисертационния труд потвърждавам посочените приноси. Резултатите от научното изследване и предложеният емпирично валидиран модел притежават потенциал, който може да се използва при вземане на стратегически управленски решения за справяне с кризи от различен характер.

Докторант Василена Кръстанова е представила списък със седем публикации по дисертацията, в т. ч. 1 самостоятелна и 6 в съавторство, с което набира необходимия брой точки (53) според МНИ.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

В представения за рецензиране дисертационен труд на докторант Василена Кръстанова съществени теоретични, логични, методични и стилови грешки не са констатирани. Допуснати са някои, присъщи на подобен род научни изследвания неточности при конкретизиране на изследователски методи, обвързване на текст и графично изображение, библиографско описание на използваните източници, граматични неточности др. под. Също така докторантката би могла по-убедително да аргументира избора на изследваните обекти.

Посочените бележки ни най-малко не намаляват стойността на дисертационния труд и съдържащите се в него научни и научно-приложни приноси на автора.

Позволявам си да отправя един въпрос към докторант Кръстанова: В процеса на управление на кризи кои фактори от вътрешната среда на хотелиерската организация са с най-голямо значение при планирането на

действия и формиране на стратегия за справяне с проблемите?

V. Обобщено заключение и становище

Представеният дисертационен труд представлява завършено самостоятелно изследване, което отговаря на академичните изисквания за структурираност, завършеност и значимост. С разработването му са постигнати определени научни и научно-приложни резултати и ясно се открояват приносни моменти. Дисертационният труд показва, че докторант Василена Кръстанова притежава задълбочени теоретични знания по изследваната тематика и добри умения за провеждане на самостоятелно научно изследване.

На база на направената цялостна преценка в настоящата рецензия, считам че са налице убедителни основания да дам положителна оценка и да предложа на уважаемите членове на Научното жури вземането на решение за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по ПН 3.8. „Икономика“, докторска програма „Икономика и управление (Туризъм)“ на докторант Василена Кръстанова.

21.07.2025 г.

Рецензент:

(доц. д-р Георгина Луканова)